

türkiye'de çevre sorunları ve çevre hareketi çalışma grubu sonuç bildirgesi

Türkiye'nin çevre sorunları ve çevre hareketi başlığında:

- A) Altın madenciliğinin çevresel sorunları ve Türkiye'de Altın Madenciliğinin boyutları.
- B) Nükleer santrallerinin çevreye olan etkisi.
- C) Açık maden işletmelerinin çevreye olan etkisi.
- D) Hidroelektrik santrallerinin çevreye olan etkisi

Tartışılmıştır. Çalışma Grubu yukarıda bahsedilen sorunların tartışılmasına ek olarak çözüm önerilerini de ortaya koymuştur.

A) ALTIN MADENCİLİĞİNİN ÇEVRESEL SORUNLARI VE TÜRKİYE'DE ALTIN MADENCİLİĞİNİN BOYUTLARI

Altın madenciliği ülke gündeminde yoğun olarak tartışılmıştır. Özellikle konunun işletme teknolojisi, çevre ve ekonomik boyutuyla gündeme gelmesine neden olmuştur. Türkiye'nin altın maden rezervi tüm dünya rezervinin %1'ini oluşturmaktadır. Dünya rezervinin yaklaşık %28'i Almanya topraklarındadır. Ancak rezervimizin %1 olmasına rağmen ülkemizdeki altın işletmesinin büyük çoğunluğu yabancı şirketler için çalışmaktadır. Bu ülke kaynaklarının sömürülmesi değil midir? Altın işletmesinin çok yoğun olarak yapılmasına, altın işletme taleplerinin uygun olmasına karşın ülkemizde ve dünyada altın kullanım ihtiyacı elde bulunanlarla kıyaslandığında neredeyse sıfırdır. Altın işletmelerinde kullanılan kimyasallardan özellikle siyanürün doğa ve insan hayatına olan etkileri çok fazladır. Doğaya geri olarak salınan siyanürün hidrojenle tepkimesi sonucunda asit yağmurlarını ve yeraltı sularına karışmasının etkilerini silmemiz olanaksızdır. Ovacık atık su barajı suyunda toplam siyanür değerleri 2002' de 12.6 iken bildirilen değer 0.31' dir. Aynı zamanda bu sorunun bitkilerin, hayvanların, üretimin olduğu her alanı etkilemesi mümkündür. Yaşanabilecek çevresel sorunlara yönelik tedbirler almalı ve şimdiye kadar sorulan ve yanıt alınamayan sorularla ilgili çalışmalar yapılmalıdır.

B) NÜKLEER SANTRALLERİN ÇEVREYE OLAN ETKİSİ

Nükleer teknoloji alanındaki araştırmalar insan hayatının birçok alanında önemli olmakla beraber bu teknolojinin enerji üretimi amacıyla kullanılması çeşitli sorunları da beraberinde getirmektedir. Dünyada ki birçok yerinde de nükleer santraller tartışma konusudur. Nükleer santrallere karşı oluşabileceklerini sıralayacak olursak:

- a) Alternatifleri olduğu (maden yatakları, rüzgâr enerjisi, güneş enerjisi v.s.),
- b) Doğaya, insanlığa çevre ve sağlık açısından ve mali açıdan zararlı olduğu,
- c) Türkiye'nin coğrafi konumu itibarıyla stratejik bakımdan tehlikeli olduğu ,
- d) Ülkemizde deprem, yangın ya da herhangi bir kaza afet tatbikatı yapılmadığı,
- e) Diğer ülkelerde nükleer santrallerin yapımı durdurulurken hatta bazı ülkelerde de kapatıldığı, ölü teknolojinin ülkemize pazarlanmaya çalışıldığı,
- f) Nükleer santralleri eskimiş, atıklarını tehlikeli gören batılı ülkeler kendi vatandaşlarını korumak için nükleer enerjiyi Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere pazarladığı
- g) Sigorta şirketlerinin Nükleer santralleri neden sigortalamadığı.
- h) Ekonomik açıdan bu kadar dezavantajı olduğu

için nükleer santrallere karşı durmak gerekmektedir.

Nükleer enerji sadece bir enerji meselesi değildir. Nükleer enerji anti-demokratik rejimlerin niteliğini yansıtan kapitalist-totaliter düzene özgü bir enerji üretim biçimidir. Sömürünün, adaletsizliğin, eşitsizliğin, zorbalığın kendisidir. Yaşam alanlarımızı

sınırlayan, geleceğimizi gölge altına alan emperyalistlerin simgesidir. Biz yapmadıkça onlar yapacak,biz konuşmadıkça onlar konuşacak,biz direnmedikçe onlar diretecek.

NÜKLEER'E İNAT SONER, ÖNER,GÜNEŞ YAŞAYACAK !

C)AÇIK MADEN İŞLETMELERİNİN ÇEVREYE OLAN ETKİSİ

Çevre gündemi kapsamında tartışılan sera etkisi kaynaklı küresel ısınma, ozon tabakasının delinmesi, nükleer felaket v.s. gibi olgular artık birer alt başlık olmaktan çıkarak her biri kendi başına gündem olmaya başlamıştır.

Çevre kirliliğinin en fazla gözle görülen kısmı madencilik faaliyetleridir. Madenler ülkelerin doğal kaynaklarından biri olup artan talepleri karşılamak için de işletmeleri kaçınılmazdır.Ancak kullanılmakta olan maden çıkartma metotlarına bakılmaksızın her türlü maden işletmeleri yoğun olarak arazinin bozulmasıyla beraber doğal çevrenin tahribine sebep olmaktadır. Madencilik faaliyetlerinin neden olduğu çevre kirliliğinin en bariz örneklerinden birisi de açık maden işletmelerinin çevreye verdiği zararlardır. Madencilik faaliyetleri kapsamında açık işletme yöntemi başta hava, gürültü ve su kirliliğine neden olmaktadır.

Açık işletmelerde taşıma işlemi sırasında ortaya çıkabilecek sorunlardan biri toz kirliliğidir. Bu sorunun giderilmesi için yol güzergahının periyodik aralıklarla sulanması gerekmektedir.

Açık işletmelerde gürültü kirliliğinin önlenmesi için arazi araçlarının bakımlarının zamanında yapılması, gereğinden fazla çalıştırılmamaları, patlatma işlemlerinin gereğinden fazla yapılmamasına özen gösterilmesi gerekir. Sosyal yaşamı etkileyecek zamanlarda çalışmanın olmaması gerekmektedir.

Açık maden işletmelerinde çevre kirliliğine yol açan bir diğer etken de akarsuların ve tarım alanlarının zarar görmesidir. İşletme sırasında ortaya çıkan maden sularının çevreye yayılması veya bilinçsiz bir şekilde doğaya bırakılması o bölge ve çevresi için önemli bir sorun teşkil eder. Bu maden sularının atık havuzlarında depolanması ve belirli prosedürler ışığında bertaraf edilmesi çevre için tehlikeyi minimuma indirecektir.

D)HİDROELEKTRİK SANTRALLERİN ÇEVREYE OLAN ETKİSİ

Ülkemizdeki çevre talanlarını oluşturan faktörlerden birisi de hidroelektrik santrallerdir. Karadeniz'deki Fırtına Vadisi'nde yapılması planlanan hidroelektrik santrallerinin o bölgedeki jeolojik ve biyolojik yapıya vereceği zararları göz önüne aldığımızda kazanılan enerjinin ne kadar gerekli olduğu düşünülmelidir. Oysa ki bu çalışmadan çevreye ve insanlara olan etkisini daha aza indirmek için aynı enerjiyi alternatif rüzgar ve güneş enerji santralleriyle ülkenin enerji ihtiyacını sağlayabiliriz. Ayrıca insanların yaşam alanlarının kısıtlanmaması, ekolojik dengenin ve doğanın işleyen düzeninin bozulmasına etki göstermediği sürece hidroelektrik santralleri ya da farklı alanlarda çalışmalar sürdürülebilir. Ancak gerekli denetimlerin yapılması ve sürekli kontrol altında tutularak işlevlerinin sürekliliği sağlanmalıdır.

E) ÖNERİLER:

- a) JeoGenç Çevre Sorunları ve Çevre Hareketi komisyonu kurulması öngörülmektedir.
- b) JeoGenç olarak çevre hareketine destek veren gruplara katkı sağlamalıyız.

F) SONUÇ :

Kapitalizmin yıkıcı bir sonucu olan ekolojik ve çevresel tahribata küreselleşme ve özelleştirme yolu ile doğal kaynaklarımızın elden çıkarılmasına, çevre, su ve stratejik yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizin kamusal sahipliğinin korunmasına gayret göstermemiz gerekmektedir